

2016-03-29

Handläggare

Hanna Flygt / Niklas Karlsson
08-508 264 65 / 508 260 86

Till

Exploateringsnämnden
2016-04-14

Program för centrala Bromma. Svar på remiss av programförslag

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på stadsbyggnadsnämndens remiss av samrådsförslag till program för centrala Bromma, SBN dnr 2010-20840.

Håkan Falk
Förvaltningschef

Gunnar Jensen
Avdelningschef

Sammanfattning

Exploateringsnämnden har fått samrådsförslag till Program för Centrala Bromma på remiss från Stadsbyggnadsnämnden.

Syftet med programmet är att utveckla centrala Bromma och delar av Riksby till en hållbar och levande stadsmiljö med 3000-4000 bostäder och verksamhetslokaler.

Förslaget kan sammanfattas i tre utvecklingsområden: En ny stadsdel i norra Riksby, förtätning i befintlig bebyggelse i Åkeshov, Åkeslund och Riksby, samt fortsatt utveckling av Brommaplans centrum.

Exploateringskontoret anser att programförslaget är bra

Exploateringskontoret
Avdelningen för Projektutveckling

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 264 65
Växel 08-508 276 00
hanna.flygt@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se/exploateringskontoret

och att det bidrar till stadens bostadsmål och att nå översiktsplanens intentioner att utveckla området kring Brommaplan till en tyngdpunkt.

Remissen

Exploateringsnämnden har fått programförslag för Centrala Bromma på remiss från Stadsbyggnadsnämnden. Remissen ska besvaras senast 2016-04-04, stadsbyggnadskontoret har beviljat förlängd svarstid. Programmet planeras preliminärt att tas upp i stadsbyggnadsnämnden för godkännande under 3:e kvartalet 2016.

Tidigare beslut

Följande beslut har hittills fattats i ärendet:

KF 2010-03-15, ”Promenadstaden - Översiktsplan för Stockholm”. I översiktsplanen utpekas området kring Brommaplan som en ”tyngdpunkt” dvs ett av flera områden utanför den centrala staden som bedöms ha potential att utvecklas till täta och attraktiva stadsmiljöer.

2011-10-25, Utredningsbeslut om 5 mnkr. Beslutet grundades på en preliminär bedömning av tidsåtgång och behov av utredningar inom programarbetet. (Delegationsbeslut exploateringskontoret)

SBN 2012-01-19, Startpromemoria för program för del av Bromma stadsdelsområde (stadsdelen Riksby m.m.)

2014-04-10, Utredningsbeslutet revideras till 9,9 mnkr. (Delegationsbeslut exploateringskontoret)

2015-09-24 Utredningsbeslutet revideras till 25 mnkr. Beslut i Exploateringsnämnden.

Sammanfattning av programförslaget

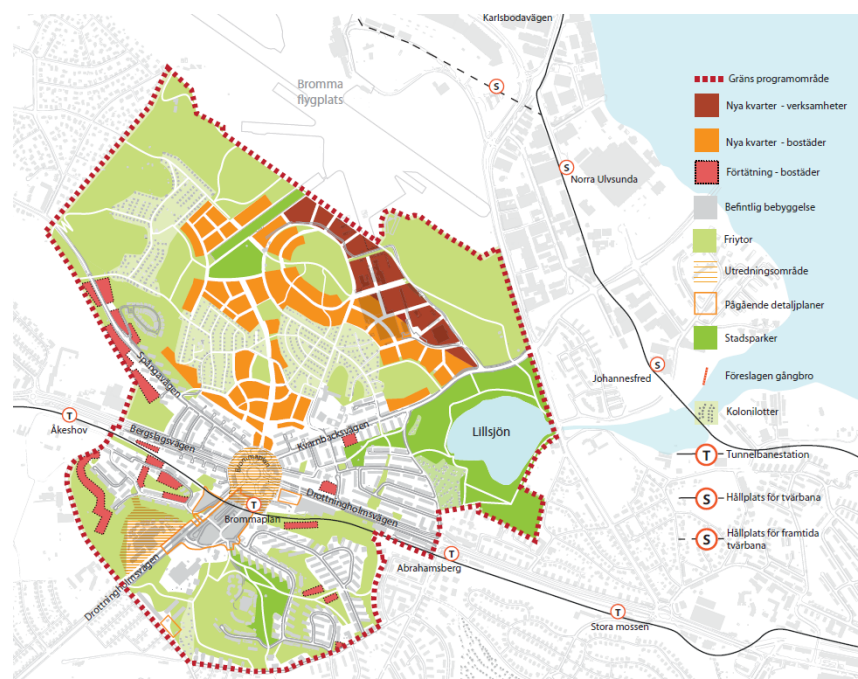
Programförslaget är utarbetat av stadsbyggnadskontoret i nära samverkan med exploateringskontoret och trafikkontoret, och finansierat av exploateringsnämnden.

Programområdet omfattar stadsdelarna Åkeshov, Åkeslund och del av Riksby, samt mindre delar av Norra Ängby, Ulvsunda och Ulvsunda industriområde.

Programförslaget omfattar sammanlagt cirka 3000-4000 nya bostäder samt verksamheter, lokaler och kommunal service som till exempel idrott, kultur och skolor och parker. Programmet redovisar ett övergripande förslag för ett relativt stort område, med mycket varierande förutsättningar. Förslaget kan sammanfattas i tre olika utvecklingsområden:

- En ny stadsdel i norra Riksby
- Förtätning i befintlig bebyggelse i Åkeshov, Åkeslund och Riksby, samt
- Fortsatt utveckling av Brommaplans centrum, dvs den centrala delen kring Brommaplan och reningsverket.

Huvuddelen av de tillkommande bostäderna planeras i norra Riksby, där en helt ny stadsdel planeras söder om flygplatsen. De föreslagna verksamheterna är planerade att ligga i området närmast flygplatsen, bl a för att fungera som en bullerskärm mot bostadsområdet. Programförslaget innebär även att nya parker och ny gatustruktur anläggs i norra Riksby.

Programförslag. Se även bilaga 1.

Programförslag, vy från 3D-modell.

I södra Riksby, Åkeshov, Åkeshov och Åkeslund föreslås viss förtätning genom kompletteringsbebyggelse i befintliga stadsdelar.

Området omedelbart kring Brommaplans centrum, med bl.a. cirkulationsplatsen och området för Åkeshovs reningsverk är i programmet utpekade som utredningsområden att studera vidare i kommande detaljplanearbete. Här pågår redan ett detaljplanearbete för kvartetet Grammet som bl a syftar till att möjliggöra ca 850 nya bostäder, överdäcka bussterminalen för att skapa en attraktivare bytespunkt för kollektivtrafikresenärer samt tillskapa fler butiker. I utredningsområdet ingår också trafiklösningar kring den centrala cirkulationsplatsen.

Enligt tidigare beslut i KF planerar Stockholm Vatten AB för att flytta reningsverket till Henriksdal, med bl.a pågående detaljplanearbete och ansökan om miljötillstånd för den nya lokaliseringen. Det angivna antalet bostäder innefattar inte nya bostäder i pågående detaljplaner, inte heller de som möjliggörs vid flytten av Åkeshovs reningsverk.

I de mindre delar av Ulvsunda och Ulvsunda industriområde som berörs av programförslaget föreslås ingen ny bebyggelse. I programmet föreslås att området kring Lillsjön ska utvecklas som en stadspark för hela området.

Programförslaget i sin helhet finns att läsa på stockholm.se/detaljplaner.

Genomförandefrågor och Ekonomi

Programmet ger ett samlat och helhetligt underlag för utveckling av området. Genomförande av de olika delarna kommer att ske i en rad olika projekt, delvis oberoende av varandra.

Tidplanerna är i vissa delar beroende av yttre faktorer, exempelvis flytt av reningsverket och rivning av kraftledningen söder om Spångavägen och över Åkeshov som f.n. planeras ca 2023. För utbyggnad av norra Riksby till en ny stadsdel är det möjligt att starta detaljplanearbete för första etappen så snart stadsbyggnadsnämnden godkännt programmet och exploateringsnämnden fattat inriktningsbeslut. Redovisning av ekonomin ska göras i kommande inriktningsbeslut för respektive projekt enligt stadens investeringsregler.

Nästa beslutstillfälle

Nästa beslutstillfälle för exploateringsnämnden infaller i samband med markanvisning och inriktningsbeslut för första etappen av den planerade bebyggelsen i norra Riksby, preliminärt under tredje kvartalet 2016.

Exploateringskontorets synpunkter på programförslaget

Exploateringskontoret anser att programförslaget är bra och att det bidrar till stadens bostadsmål och översiktsplanens intentioner att utveckla området kring Brommaplan till en tyngdpunkt. Förslaget omfattar såväl bostäder som skolor, parker och grönområden, idrott och nya arbetsplatser och verksamheter.

Förslaget till struktur för en ny stadsdel i norra Riksby är utformat så att det går att utveckla vidare till en stadsdel med både bostäder, service och arbetsplatser om och när flygplatsen stängs, vilket är positivt.

Förslaget gör samtidigt rimliga avvägningar med hänsyn till befintliga stadsmiljöer med äldre bebyggelse. Det tar också stor hänsyn till behovet av grönområden, ekologiska samband och befintliga koloniområden och föreslår omsorgsfullt gestaltade gröna gaturum i den nya stadsdelen Riksby.

För att möjliggöra allt detta och klara bostadsbyggnadsmålen med en rimlig ekonomi ser kontoret det som angeläget att den

mark som tas i anspråk för bostadsbebyggelse i den nya stadsdelen utnyttjas väl och ges en relativt hög exploatering, i synnerhet i de mest centrala lägena.

Exploateringskontoret anser att den föreslagna förtätningen i Åkeshov är bra med tanke på Åkeshovs centrala och kollektivtrafikhärläge, samt att staden har kostnader för nedläggning av reningsverket och kraftledningen. För några av de föreslagna platserna i Åkeshov har markanvisningar tidigare beslutats i exploateringsnämnden (2003-2009) och planarbete har påbörjats, men f.n. vilar dessa med anledning av närheten till reningsverket och störningar från detta.

Slut

Bilagor

1. Kartbild programförslag

Programförslaget i sin helhet finns också att läsa på:

www.stockholm.se/detaljplaner

under ”planerad bebyggelse i Bromma”